

## **Voornemen gunning opdracht vervanging riolering**

De Gemeente is voornemens om middels een beroep op de onderhandelingsprocedure zonder aankondiging een opdracht (onderverdeeld in twee percelen) te gunnen aan Aannemingsmaatschappij Van Gelder B.V. en Heijmans Infra B.V. voor de vervanging van de riolering in Tilburg, meer specifiek in de buurt het bedrijventerrein Kraaiven en aan de IJpelareweg. Wegens een zeer onverwachte achteruitgang in de staat van de riolering en de acute veiligheidsrisico's die momenteel spelen als gevolg daarvan, acht de Gemeente het noodzakelijk om zo snel mogelijk tot contractering te kunnen overgaan. De Gemeente licht dit toe.

## **Achtergrond en aanleiding noodzaak vervanging riolering**

In januari 2024 heeft er een calamiteit plaatsgevonden aan de IJpelareweg in Tilburg Noord. Een van de rioolbuizen richting de waterzuivering was verzakt. Een van de grootste oorzaken van deze verzakking was de ongebruikelijke hoeveelheid regenval in het najaar van 2023. Door de hoge grondwaterstanden heeft toen op de locatie van de calamiteit zetting plaatsgevonden. Hierdoor zijn verschillende *sinkholes* ontstaan. Uiteindelijk bleek dit een dusdanig grote calamiteit te zijn dat er acute actie nodig was voor het herstellen van het riool. In navolging van deze calamiteit zijn de andere buizen vanaf industrieterrein Kraaiven en later ook de rioolbuizen aan de Swaardvenstraat en Grootvenstraat eerder geïnspecteerd dan gepland.

De gemeente controleert elke 10 jaar of de riolering nog voldoet aan de gestelde eisen. De laatste inspectie van 2022 liet nog geen aantasting zien. De eerstvolgende inspectie zou in 2032 plaatsvinden, maar is vervroegd naar 2025 door de eerdergenoemde calamiteit aan de IJpelareweg in 2024. Daaruit is gebleken dat meerdere betonnen transportrioleringen op verschillende plekken ernstig zijn aangetast door biochemische aantasting. Door de ernstige aantasting is de betonwapening in de buizen zichtbaar geworden. Daarnaast is uit het onderzoek gebleken dat er in alle rioolleidingen op dit tracé op diverse plaatsen inspoeling van zand in de leidingen plaatsvindt. Het gevolg van deze inspoeling is het risico op sinkholes boven de leidingen. Dit vergroot de kans op het instorten van de leidingen. Zeker voor de buizen die ver zijn aangetast is dit risico acuut aanwezig. In totaal zijn de leidingen over 7.400 meter lengte ernstig beschadigd.

De restlevensduur van een groot deel van de rioolbuizen is in het onderzoek vastgesteld op 0 tot 3 jaar. Indien de rioolbuizen bezwijken heeft dit grote gevolgen voor het functioneren van het rioolstelsel. Er ontstaat lokaal een onveilige situatie en er zal wateroverlast ontstaan in de stad doordat water niet meer naar de waterzuivering getransporteerd kan worden. Omdat in de nabijheid van de riolen ook gas-, water- en oliepijpleidingen liggen, bestaat de kans dat deze ook bezwijken met forse veiligheidsrisico's tot gevolg. Daarom is het van belang om zo snel mogelijk te starten met het vervangen/reoveren van de riolen (en bijkomende werkzaamheden zoals het veiligstellen van de situatie bij onverhoopt bezwijken).

## **Onderbouwing beroep onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande aankondiging**

Gemeente Tilburg is naar aanleiding van deze ontstane situatie van mening dat er acuut gestart moet worden met het vervangen van de aangetaste buizen op dit tracé, en dat er daarbij geen ruimte meer is om een reguliere aanbestedingsprocedure (zelfs met verkorte termijnen) te

doorlopen. Hiertoe beroept Aanbestedende dienst zich op art. 2.32 lid 1 sub c ('dwingende spoed') Aw:

1. De ontstane situatie is onvoorzienbaar geweest voor aanbestedende dienst. De buizen zijn immers in 2022 nog geïnspecteerd. Hier is toen geen noemenswaardige schade geconstateerd. Door de calamiteit aan de IJpelareweg (begin 2024, na hevige regenval in het najaar van 2023) is er extra inspectie uitgevoerd waaruit gebleken is dat er sprake van een acuut risico.
2. De situatie is ontstaan wegens gebeurtenissen die niet aan de aanbestedende dienst zijn te wijten. Zoals benoemd heeft er conform planning een inspectie plaatsgevonden in 2022. Uit deze inspectie zijn geen schadebeelden ontstaan waardoor geconcludeerd is dat vooralsnog de buizen de verwachte levensduur zouden bereiken, en pas in 2040 op de planning zouden staan om vervangen te worden.
3. De gevolgen van eventuele instorting van het riool (en naastgelegen water-, gas- en oliepijpleidingen) zouden dermate groot zijn dat aanbestedende dienst heeft geconcludeerd dat er direct gestart moet worden met de vervangingsopgave. De urgentie om zo spoedig mogelijk maatregelen te treffen, is niet verenigbaar met het tijdsverloop dat gepaard zou gaan met een reguliere aanbestedingsprocedure of spoedprocedure. De restlevensduur van 0 jaar impliceert dat elke vertraging aanzienlijke risico's met zich meebrengt en derhalve niet kan worden geaccepteerd.
4. Er is een causaal verband tussen de onvoorziene ontstane situatie en de spoed.
5. Aanbestedende dienst is van mening dat er geen minder verregaande of tijdelijke oplossingen mogelijk zijn om het instortingsgevaar van de riolen te voorkomen. Er loopt dermate veel rioolwater door dit tracé heen dat het onmogelijk is om al het water om te leiden. Daarbij verdwijnt het instortingsgevaar van de riolen niet door het water om te leiden. De gevolgen van instorting zijn te groot om eerst naar een tijdelijke oplossing te gaan zoeken. Iedere tijdelijke oplossing zorgt voor vertraging van de vervangingsopgave (die acuut is), en zorgt voor substantieel meer kosten (tientallen miljoenen bovenop de huidige opgave). Er zijn geen tijdelijke oplossingen mogelijk die de huidige vervangingsopgave overbodig zouden maken. De maatschappelijke impact van de risico's van instorting, in combinatie met de extra kosten van tijdelijke maatregelen, maken dat dit geen begaanbare weg is voor aanbestedende dienst.

### **Onderhandelingen Heijmans en Van Gelder**

De vervangingsopgave wordt door aanbestedende dienst verdeeld over twee percelen: perceel Kraaiven en perceel IJpelareweg.

De gemeente is voornemens het perceel Kraaiven te gunnen aan Van Gelder. Deze partij heeft kennis en ervaring (met onderhoud aan het riool) in het gebied vanwege een eerder gegunde raamovereenkomst (waar ook stakeholdermanagement een onderdeel van is). Hierdoor is er al capaciteit en expertise beschikbaar vanuit het gebiedsteam dat is geformeerd. Daardoor is er een versneld ontwerpproces mogelijk. Gezien de urgente situatie is dit van vitaal belang, er zijn maanden tijdswinst mee te boeken.

De gemeente is voornemens het perceel IJpelareweg te gunnen aan Heijmans. Deze partij heeft ervaring in het gebied vanwege eerdere herstelwerkzaamheden na de calamiteit in 2024. Hierdoor is er veel kennis bij Heijmans aanwezig over het rioolstelsel, de bodemgesteldheid en

grondwaterbeheersing in deze omgeving. Ook hier is door de grote kennis en ervaring met het tracé maanden tijds winst te boeken door dit perceel te gunnen aan Heijmans.

Wegens de ervaring van beide partijen in de respectievelijke gebieden kan direct worden gestart met de vervangingsopgave. De gemeente kan zich geen vertraging permitteren gelet op de acute veiligheidsrisico's.

### **Conclusie en rechtsbescherming**

Gelet op het voorgaande is de Gemeente voornemens perceel Kraaiven te gunnen aan Van Gelder en perceel IJpelareweg aan Heijmans.

Indien u bezwaren heeft tegen dit voornemen tot gunning aan Van Gelder en Heijmans, althans hiertegen wenst op te komen, dan dient u binnen een termijn van vijftientwintig kalenderdagen na de datum van bekendmaking van deze aankondiging een kort geding aanhangig te maken bij de bevoegde rechter van de rechtbank Zeeland-West-Brabant middels betekening van een dagvaarding aan het adres van de Gemeente. U wordt verzocht voorafgaand daaraan de verhinderdata aan de zijde van de Gemeente op te vragen bij de in deze aankondiging vermelde contactpersoon. Komt u niet tijdig in rechte op tegen dit voornemen tot gunning, dan verwerkt u uw recht om hier in een later stadium nog tegenop te komen (ook in een eventuele bodemprocedure gericht op schadevergoeding). De genoemde termijn van vijftientwintig kalenderdagen betreft zowel een opschortende als een vervaltermijn.